

Zambijska železnica bo golova do oktobra

Železnico iz Zambije do Dar es Sallama v Tanzaniji, dolgo 1,163 milj, bodo zgradili eno leto pred predvidenim dnem.

LUSAKA, Zamb. — Velika "Uhuru" železnica bo že letošnje jesen povezala obsežno področje bakrenih rudnikov v Zambiji z obalo Indijskega oceana pri Dar es Salaamu v Tanzaniji. Za gradnjo so se odločili v Zambiji in Tanzaniji, da bi se Zambija rešila odvisnosti od Portugalske, oziroma rabe železnice preko njenih afriških posesti Angole in Mozambika.

Gradnjo je omogočila LR Kitajska, ki je dala na razpolago 400 milijonov dolarjev brezobrestnega posojila in poslala tisoče svojih delavcev in strokovnjakov železnico graditi. Prav ta kitajska podjetnost, pridnost in pomoč so dosegle, da bo železnica, dolga 1,163 milj, končana eno leto pred določenim dnem. Napovedujejo, da bo po vsej njeni dolžini stekel prvi vlak letos 24. oktobra, ko bo Zambija praznovala 10-letnico svoje neodvisnosti.

Dokler ni Rodezija januarja lani zaprla svoje železnice za zambijski železniški promet, je šlo preko nje na svetovni trg polovico zambijske bakrene rude in je prihajalo po tej poti v Zambijo dve tretjini vsega njenega uvoza. Po zapori gre del preko portugalske Angole, drugo pa preko portugalskega Mozambika in Tanzanije. Nova železniška proga bi bila sposobna prezeti ves zunanji promet Zambije, pa so druge ovire, ki tega ne bodo dopustile, ko bo železnica zgrajena.

Dar es Salaam, kamor bo železnica pripeljala rudo in drugo blago iz Zambije, je povečal svoje pristaniške pristojbine za 300%. Zambiji se je posrečilo doseči za svoje blago nekaj olajšav, toda še dolgo ne tega, kar smatra za sprejemljivo. Pristanišče je med tem sorazmerno majhno in neučinkovito, zato se v Zambiji boje, da ne bo moglo sprejeti in odpraviti bakrene rude, ki bi jo Zambija mogla preko njega poslati svojim odjemalcem. Tako končno ne bo ostalo Zambiji drugega, kot še dalje uporabljati železnice preko Angole in Mozambika tako za svoj izvoz kot za uvoz, pa naj je politično še tako nerazpoložena proti Portugalski, gospodarici obeh teh posesti.

Varnostni svet odločil sprejem Bangladeš v ZN

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Po kratki razpravi 5 minut je Varnostni svet odločil glasovanje o prošnji za sprejem države Bangladeš v ZN. Ko je ta za to zaprosila prvič avgusta 1972, je Kitajska sprejem preprečila z vetom. Sedaj sodijo, da tega ne bo več storila.

V kolikor bo Varnostni svet sprejem izglasoval, bo ta potrjen od glavne skupščine, ko se bo letošnje jesen zbrala na svojo redno zasedanje.

Vremenski prerok

HUMID
Oblačno in soparno. Najvišja temperatura 84 F (29 C).

NOVI GROBOVI

Anna Nadrah
V 80. letu starosti je po kratki bolezni umrla v Euclid General bolnici Anna Nadrah, rojena Salmick, vdova po leta 1966 umrlemu možu Antonu. Petindvajset let pred očetovo smrtjo je družina živela na North Broadway Avenue v Genevi, Ohio. Bila je mati pokojnega Anthonyja, Josepha, pokojnega Victorja, Josephine Krsto, Stanleya in Anne Trobenter, stara in prastara mati, rojena v Beli cerkvi pri Novem mestu na Dolnjemskem, od koder je prišla v Ameriko leta 1910. Bila je članica Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, Collinwood Hive št. 283 TM, Društva Mir št. 142 SNPJ, Oltarnega in Rožnvenškega društva fare Marije Vnebovzete in Marijine legije. Pogreb bo v torek ob 8.15 iz Želetovega pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob 9. uri, nato na pokopališče Vernih duš.

Frank Praznik
V soboto je umrl v Euclid General bolnišnici 89 let stari Frank Praznik s 17902 East Park Drive, rojen v Dvorski vasi pri Velikih Laščah, od koder je prišel v ZDA leta 1914 in bil zaposlen dolgo let pri W. S. Tyler Co., mož Angele, roj. Zakrajsek, oče rev. Rudolpha A. Praznika, župnika pri Sv. Vidu. Pokojnik je bil član ADZ št. 14. Pogreb bo v sredo ob 9. iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Vida ob 9., nato na pokopališče Vernih duš.

Dorothy M. Laurich
Pokojna Dorothy A. Laurich, o katere smrti smo že poročali, je bila stara 69 let, rojena na Hrvaškem, od koder je prišla v ZDA stara 4 leta. Živela je na 10676 Lake Shore Blvd. (Bratenahl), bila mati Anthonyja, 5-krat stara mati, 1-krat prastara mati, sestra Antoinette, Julie in Mary. Pogreb bo jutri, v torek, iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkev sv. Alojzija ob 10., nato na pokopališče Vernih duš.

Rive K. Zager
V soboto je umrla v Mt. Sinai bolnišnici 62 let stara Rive K. Zager, roj. Becker, žena Louisa F., mati Elaine, stara mati Roberta L. in Franka Krane. Pogreb bo v sredo ob desetih dopoldne iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St.

Louis Femc

Po dolgi bolezni je umrl v Richmond Heights General bolnišnici 77 let stari Lotis Femc s 1048 Addison Rd., mož Jennie, roj. Schuma, oče Carla A. in Mary Ann Selan, brat Jožefa in Franciške Pivec (oba v Jug.). Pokojnik je bil doma na Primskovem v Sloveniji, od koder je prišel leta 1913 v ZDA, se naselil v Forest Cityju, Pa., delal 23 let v premogovnikih, pa se l. 1942 preselil v Cleveland, kjer je bil zaposlen pri Steel Improvement Co. do svoje upokojitve l. 1963. Pokojnik je bil član Društva Najsv. Imena pri Sv. Vidu in Kluba slovenskih upokojencev za St. Clair Avenue okrožje. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Avenue v sredo ob 8. zjutraj, v cerkev sv. Vida ob 9., nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaški oder bo položen nocoj ob sedmih.

Andrew Jurkezi

Nenadno je umrl na svojem domu, 612 E. 140 St., v petek zvečer 62 let stari Andrew Jurkezi, sin Mare, roj. Zvonar in pok. Ivana, brat Mrs. Robert Neumann. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. jutri, v torek, ob 9.15, v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Avenue ob 10, nato na Kalvarijo.

Kleindienst dobil milo, pogojno kazen

WASHINGTON, D.C. — Bivši pravosodni tajnik Richard G. Kleindienst je zadnji petek s solznimi očmi sprejel milo kazen glavnega zveznega sodnika G. L. Harta Jr. zaradi svojega pričevanja pred senatnim odborom o International Telephone & Telegraph Corporation.

Sodnik je pohvalil poštenost R. G. Kleindiensta, ki pa ima "preveč lojalno srce". Kaznoval ga je z \$100 globe in enim mesecem pogojnega zapora, tekoma katerega pa bo na svobodi in brez vsakega sodnijskega nadzora.

Po odhodu iz sodišča je R. G. Kleindienst dejal časnikarjem: "Kot stojim tu danes, nisem nikoli čutil v svojem srcu, da bi krivo pričal." Obsojen je bil na temelju lastnega priznanja krivde, ko je odklonil odgovor na vprašanja pred pravosodnim odborom Senata tekoma zasliševanja v marcu in aprilu 1972.

Zrak v stanovanjih nevarno onesnažen

Ko se tako brigamo za snažen zrak zunaj, ne posvečamo nobene resne pažnje zraku v svojih stanovanjih, trdi zdravnik dr. Burch z univerze Tulane.

NEW ORLEANS, La. — Zdravnik za srčne bolezni dr. G. E. Burch z medicinske šole univerze Tulane je opozoril zdravstvene strokovnjake in varuhe okolja, da se vse premalo menimo za čistočo zraka v naših stanovanjih. Delavci in drugi zaposleni, ki so na slabem zraku med svojim delom, hite domov, da bi se odpodili in okreplili. Pri tem pridejo često v slabši zrak, kot so ves dan v njem delali.

Kako to? Dr. George E. Burch pravi, da je zrak v večini ameriških stanovanj skoraj zasturljen z vsemi možnimi kemikalijami, ki jih uporabljamo za nego svojega telesa, posebej las, sredstev proti potenju, za čiščenje tal, posode, pa tudi za "čiščenje in osvežitev" zraka.

Te kemikalije učinkujejo škodljivo na naše srce na delovanje ledvic, pa tudi na telesne mišice in kožo. Zlasti škodljiva so sredstva za uničevanje mrčesa, ki ostanejo dalj časa v stanovanju in jih vdihavamo dolge ure. Če so sposobne uničiti mrčes in druge manjše živali, so brez dvoma škodljiva tudi človeškemu telesu.

Očitno je, da je treba to vprašanje načrtno in naglo začeti reševati, ker je čistoča zraka v stanovanjih vsaj tako važna kot v naravi, če ne celo bolj.

ZDA pristale na nov načrt o oskrbovanju Izraela z orožjem

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik Henry Kissinger je v zunanjepolitičnem odboru Senata povedal, da so ZDA pristale na predloge Izraela o dolgoročnem načrtu za oskrbo tega z ameriškim orožjem.

Deset let pred tem dogovorom sklenjeni za leto ali dve, v bodoče naj bi to oskrbovanje uredil dogovor, ki bi veljal za daljšo dobo let. Izrael se je za tako rešitev že dolgo prizadeval, pa ni našel za njo pravega razumevanja v Washingtonu.

Amerika je pred resnimi težavami, toda jih je sposobna rešiti, če se jih bo le resno lotila.

PODPREDSEDNIK FORD PROTI ČRNOGLEDOM

Podpredsednik ZDA Gerald Ford je včeraj v Clevelandu obsodil negativizem, preroke zla in propada naše dežele ter pozval k trezni sodbi, ločevanju med dobrim in zlom, ter k resnemu naporu za reševanje težav, ki naj obdajajo.

CLEVELAND, O. — Podpredsednik Gerald R. Ford je sinoči na banketu National Conference of Christians and Jews, na katerem je dobil priznanje clevelandski glavni šolski nadzornik Paul Briggs za svoje 10-letno uspešno in vestno delovanje v našem mestu, obsodil negativizem, kot se kaže v označevanju mrtvih pripadnikov Symbionese Liberation Army za nedolžne žrtve družbe, kot največjo nevarnost, ki ogroža našo deželo. "Zadnjič sem opazil na primer napade na policijo v Los Angelesu, ker se je drznila vrniti strela na morilsko skupino samozvanih revolucionarjev," je dejal Ford skupini kakih 1500 ljudi, ki se je zbrala na letni bratski banket kristjanov in jučev v hotelu Sheraton-Cleveland.

Ko so bili ti ljudje mrtvi, so padali očitki na policijo, ki da je bila surova in nasilna, med tem ko so mrtve ugrabitelji in revolucionarje predstavljali kot osebe "visoke morale", je opozarjal podpredsednik ZDA na zmešane pojme nekaterih novinarjev in poročevalcev, pa tudi razlagalcev novic in položaja, nato pa ugotovil:

"Nekje v svojem predajanju čustvom so ti napovedovalci propada prišli do zmešanega zaključka, da so tisti, ki so se sami postavili izven zakona, nedolžne žrtve, policija in družba pa sta krivca. Če mi priznamo ta negativizem, je naš narod v resni težavi. Mi moramo še dalje ločiti med dobrim in zlom, kot je National Conference of Christians and Jews odločena delati za izboljšanje naše družbe. Smatram, da je nemoralno obsojati zločine posameznikov v vladi, pa odobravati zločine revolucionarjev v Kaliforniji. O srednja moralna resnica je neobhodna, če naj imamo kako vodilo. Kar je prav, je prav, kar je narobe, je narobe! To velja za vsakega v narodu od takozvanih mestnih gverilcev pa do vrhov naše vlade!"

Amerika je pred resnimi težavami, toda jih je sposobna rešiti, če se jih bo le resno lotila.

Iz Clevelanda in okolice

Seja— Klub slovenskih upokojencev za Waterloo Road okrožje ima svojo redno sejo kot običajno jutri, v torek, 11. junija, ob 1.30 popoldne. Po seji bo na razpolago prigrizek.

Kdo je zamenjal— Na seji Kluba Ljubljana je bil zamenjan ženski "London Fog" dežni plašč. Kdor ga je zamenjal, naj kliče 731-7237 in plašč prinese na prihodnjo sejo.

Mrs. Zone bo nasledila moža v mestnem svetu— Mrs. Mary Zone, žena umrlega mestnega odbornika 3. varde Michaela Zone, je sprejela predlog predsednika mestnega sveta G. L. Forbesa in bo po vsem soodčes danes zavzela v mestnem svetu mesto svojega pokojnega moža in nadaljevala z njegovim delom.

K molitvi— Klanstvo Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ je vabljeno nocoj ob 7.30 v Želetov pogrebni zavod na E. 152 St. k molitvi za umrlo članico Ano Nadrah.

Člani Društva Najsv. Imena fare sv. Vida so vabljeni jutri, v torek, zvečer ob sedmih v Želetov pogrebni zavod na St. Clair Avenue k molitvi za umrlega člana Louisa Femca.

Člani Društva Najsv. Imena fare sv. Vida so vabljeni jutri, v torek, zvečer ob 7.45 v Grdinov pogrebni zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi za pok. Franka Praznika, očeta svojega duhovnega vodje rev. R. Praznika, župnika pri Sv. Vidu.

Milijonar p. S. Podržaj se oglašil v uradu— Slovenski indijski misijonar p. Stanko Podržaj se je pretekli petek dopoldne oglašil v uradu AD. Bilo je prijetno in zanimivo srečanje. Včeraj zjutraj ob osmih je imel sv. mašo s pridigo pri Sv. Vidu, popoldne pa predavanje s skioptičnimi slikami. Obakrat je pokazal svojo predanost misijonskim nalogam in poudarjal, da smo vsi kristjani dolžni misijonarji vsak na svojem področju in vsak na svoj način.

Poslednji pozdrav— Članice Collinwood Hive No. 283 TM so vabljene nocoj ob sedmih v Želetov pogrebni zavod da pomolijo za svojo umrlo članico Ano Nadrah in ji izkažejo poslednji pozdrav.

Brezposelnost nekaj malega porastla

WASHINGTON, D.C. — Število brezposelnih je v ZDA v maju poraslo od 5% na 5.2%, največ zaradi iskanja zaposlitve mladih ljudi, ki so končali šole, in takih, ki bi se radi zaposlili tekoma počitnic.

Brezposelnost je porastla veliko manj, kot so napovedovali. Računali so, da bo sredi leta dosegla okoli 6%, kar pa se vsaj za enkrat še ni zgodilo.

Znižanje obresti

NEW YORK, N.Y. — First National City Bank, druga največja banka v deželi, je znižala obrestno mero za posojila svojim najboljšim strankam od 11.5% na 11.25%.

To znižanje je našlo ugoden odmev na borzah, kjer so cene vrednostnih papirjev pretekli teden na splošno porastle.

cev, ki so skupaj dobili nekeke pol odstotka ali celo manj večine.

ŠVEDJE IŠČEJO NADOMESTILO ZA TEKOČI TRAK V TOVARNAH

Razlaganja sociologov in psihiatrov, da je delo ob tekočem traku, posebno še v avtomobilski industriji, nesodobno, so nekatera podjetja na švedskem vzela za res in začela iskati nadomestilo za ta način dela. Tako je znana tovarna Volvo zgradila in uredila avtomobilsko tovarno brez tekočega traku v stari obliki, pa se namesto njega naslonila na skupinsko delo. Švedje so se postavili na stališče, da je treba tovarno in stroje prilagoditi človeku in ne človeka stroju in posebej ne tekočemu traku, ki napravi iz človeka tudi nekak stroj, oziroma njegov del.

V novi avtomobilski tovarni v Kalmarju je Volvo opustil tekoči trak, ki teče nad glavami delavcev, in opustil točno določitev časa za vsako predvideno delo. Delavec je

tako dobil nekaj več časa, pa tudi nekaj več odgovornosti za svoj končni produkt — avto Volvo.

Podjetje je v novo tovarno vložilo okoli 2.5 milijonov dolarjev več, kot bi vložilo v običajno avtomobilsko tovarno stare vrste, pa je prepričano, da se bo to obneslo, ker upa, da bo v novi tovarni manj izostajanja z dela, manj nezadovoljstva med delavci in zato tudi njihovo manjše odhajanje in uvajanje vedno novih.

Tovarna v Kalmarju, ki si jo je nedavno ogledal Henry Ford II, pa tudi vrsta drugih vodnikov avtomobilske industrije z vsega sveta, producirajo zdaj 50 avtomobilov na dan in jih bo 100, ko bo v polnem obratu.

Namesto tekočega traku nad glavami delavcev sta v

novi tovarni dva "nosilca", na katerih enom se motorji, na drugem pa obodi avtov. Po določenem času in na določenem kraju se motor in avtomobil obod združita v avto.

"Nosilec" obodov je mogoče nagniti do 90 stopinj, da se delavcu ob njem ni treba sklanjati nadenj, kar bi ga utrujalo. Nosilca se gibljeta ločeno in delavci morejo njihov tek pospešiti ali zadržati in imajo tako hitrost dela pod svojim lastnim nadzorom.

Delavci so razdeljeni v skupine po 15, ki so odgovorne za izvedbo določenega dela produkcije, kot na primer za namestitev električnega sistema, za tapeciranje avtomobilskega oboda, za namestitev vseh delov na spodnji strani avtomobila.

Dokler skupine dosegajo predvideno produkcijo, lahko

urejajo in prilagajajo brzino dela po mili volji. Lahko bolj hite zjutraj kot popoldne ali pa obratno, kot se pač počutijo in želijo.

Skupina med seboj lahko uredi vse delo, kot sama hoče, vendar prevladuje stalščice, da naj se vsak član skupine nauči vseh del, ki ji pripadajo. Na ta način se med seboj lahko menjavajo, če komu postane eno delo predolgočasno, pa tudi, če ga ne opravljiva v zadovoljstvo cele skupine, ki za delo odgovarja. Vsaka skupina ima svoje omaro, svoj vhod in svoj prostor za zajtrk in malico.

Podjetje je za enkrat z delom zadovoljno tako v obsegu produkcije kot v kakovosti izdelkov, priznava pa, da je še prezgodaj misliti na končno sodbo o uspehu tega poskusa.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and Holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Združene države: \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
  - Kanado in dežele izven Združenih držav: \$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
- Canada and Foreign Countries: \$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months
- Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83 No. 99 Monday, June 10, 1974

Evropska varnostna konferenca v Ženevi napreduje po polževo

Zastopniki evropskih držav z izjemo Albanije ter zastopniki Kanade in ZDA se vztrajno sestajajo v švicarski Ženevi in razpravljajo o evropski varnosti in sodelovanju. Razprava o tem se je začela po dolgih pripravah v Helsinkih v lanskem septembru, pa se nato preselila v Ženevo v Švici. Konferenca je bila prekinjena za Novo leto in ponovno za Veliko noč.

Konferenca se je sešla v prvi vrsti na prizadevanje Sovjetske zveze, ki hoče z njo doseči priznanje sedanjih meja in sedanjega splošnega političnega stanja v Evropi. Končala naj bi mrzlo vojno in priznala Sovjetski zvezi položaj, ki si ga je v Evropi ustvarila ob koncu druge svetovne vojne in po njej.

Prav tako naj bi konferenca izdelala in objavila vrsto načel za mirno sožitje in sodelovanje evropskih držav.

Svobodni svet se je sovjetskim predlogom in prizadevanjem za to konferenco dolgo upiral, pa jih končno sprejel v upanju, da bo na njej lahko dosegel tudi nekaj za sebe, oziroma za večjo svobodo. Največ napora je posvetil razlaganju in podpiranju večje svobode med obema deloma Evrope, demokratičnim in komunističnim. Svobodno naj bi krožile ideje z ene strani na drugo, prav tako svobodno in brez ovir pa naj bi tudi prebivalstvo hodilo z Vzhoda na Zahod in z Zahoda na Vzhod. Zastopniki držav demokratične Evrope se ves čas vztrajno prizadevajo za sprejem teh svojih predlogov, pa jim ni uspelo omajati sovjetskega odklanjanja.

Sovjetska zveza in ostale komunistične države trdijo, da hoče Zahod s temi svojimi predlogi odpreti vrata podtalnemu rovarjenju proti komunističnim vladam Srednje in Vzhodne Evrope. Predloge označuje enostavno za poskus vmešavanja v notranje zadeve drugih držav, ki ga ne more sprejeti.

Vztrajnost, s katero komunistične države odklanjajo neovirano izmenjavo misli in obiskov, je očiten dokaz njihove negotovosti in strahu, da bi se moglo prebivalstvo navdušiti za zahodne misli in za zahodni način vlade in napraviti konec socialističnemu redu in komunistični vladi.

Zahod je povezal z evropsko varnostno konferenco razgovore o omejitvi oboroženih sil v Srednji Evropi. To vprašanje obravnavajo na Dunaju zastopniki držav NATO in zastopniki držav Varšavske zveze. Tudi ti razgovori se pomikajo dalje po polževo, stvarno še počasnejše od onih v Ženevi.

Ko so v Moskvi tako pritiskali k naglemu zaključku ženevskih razgovorov o evropski varnosti in sodelovanju, so na Zahodu sodili, da jih k temu sili rastoči spor z LR Kitajsko. Ta je dejansko bil nekaj časa zelo oster, pa je popustil, dokler se ni v letošnjem marcu znova zaostрил, ko je Kitajska zadržala sovjetski helikopter, ki je pristal na njenih tleh v Sinkiangu, posadko pa zaprla, ker da je vohunila.

Po vsem sodeč spor s Kitajci Sovjetije ne goni več tako hudo h končanju evropske konference. V Ženevi namreč sovjetski zastopniki ne kažejo nobene volje za resnična pogajanja in sporazum, ki bi bil sprejemljiv za obe strani. Tak sporazum naj bi nato vodniki vseh 35 držav slovesno podpisali in objavili na vrhunski konferenci v letošnjem juliju. To je bil moskovski načrt še v letošnji zgodnji pomladi. Sedaj postaja precej očitno, da ga ne bo mogoče izvesti, vsaj ne v juliju, če ne pride res do kakega izrednega preobrata. Čas je enostavno prekratek za rešitev vseh spornih zadev.

Nekateri zahodni opazovalci sodijo, da Sovjetska zveza namerno čaka in zavlačuje delo konference, da bi se razgledala o novih razmerah v Franciji in Nemčiji, pa tudi v Združenih državah in v Kanadi. Francija in Nemčija sta med tem dobili novi vladi, med tem ko se predsednik Nixon še vedno bori za svoj obstanek v Beli hiši, v Kanadi pa so sredi volivnega boja.

Če bi se Sovjetski zvezi zadelo, da je trenutek za končanje konference ugoden, lahko nekaj popusti in hitro doseže sporazum. Zahod je stvarno že opustil vsako upanje, da bi mogel doseči kako večjo svobodo v izmenjavi misli, idej in obiskov med obema deloma Evrope ter se vdal prepričanju, da bo treba sprejeti, kar mu bo na tem področju možno iztisniti od zastopnikov komunistične Evrope.

Del odgovornih politikov v demokratični Evropi trdo vztraja na zahtevi po svobodni izmenjavi in je voljan tudi sprejeti polom konference, če bi Sovjetska zveza in satelitske države ne bile voljne vsaj nekaj poustiti. Ti politiki sodijo, da je za Sovjetsko zvezo in za ostale države sovjetskega bloka ta konferenca važna v prvi vrsti kot stopnja na poti k popolni osvoboditvi Evrope. Priznanje sedanjega položaja naj bi dalo rdečim možnost utrditve obstoječih

razmer in pripravo na nov sunek dalje proti zahodu, ko bi se ponudila prva priložnost. Tako priložnost je tudi možno ustvariti, če se ne pojavi sama, oziroma jo ne nudijo drugi.

Evropska varnostna konferenca je važna posebno tudi za Slovence in Slovenijo, ker bo priznala stalnost tudi sedanji italijansko-jugoslovanski meji. To naj bi napravilo konec vsakim italijanskim težnjam po vrnitvi na vzhodno stran Jadranskega morja.

Usoda konference v Ženevi ob brez dvoma prišla na dnevni red razgovorov Nixona in Brežnjeva, ko bo Nixon koncem meseca na obisku v Moskvi. Če pride pri tem do kakega sporazuma, je le še možno, da se evropska varnostna konferenca letos uspešno konča z vrhunskim množičnim sestankom v Helsinkih, kot to predlagajo v Moskvi.

BESEDA IZ NARODA

FARNO ŽEGNANJE IN KARNEVAL PRI SV. VIDU

CLEVELAND, O. — Letošnje farno žegnanje pri Sv. Vidu, združeno s karnevalom ter snidenju sedanjih in prejšnjih faranov sv. Vida, bo od četrta, 13. junija, do nedelje, 16. junija.

Razne slovesnosti, nastopi in zabave se bodo vršile na šolskem dvorišču in v velikem avditoriju ob St. Clairju in 62. cesti.

Splošna zabava ali karneval se bo vsak večer začel ob 7. uri razen v nedeljo, ko bodo od 2. ure do 5. ure popoldne razne zabave in vožnje za otroke po znižanih cenah, potem pa se bo karneval nadaljeval do zaključka. Tridnevni karneval se bo vršil ob vsakem vremenu, ker je tudi za slučaj slabega vremena dovolj prostora v veliki dvorani, v kateri bodo postavljene raznovrstne stojnice za zabavo in okrepčila.

Patrona sv. Vida bomo praznovali v nedeljo, zadnji dan splošne ljudske zabave ali karnevala. Posebno za ta dan so povabljeni vsi sedanji in prejšnji farani sv. Vida k velikemu snidenju starih prijateljev in znancev. To bo res izredna priložnost za obujanje lepih spominov, ki še vedno vežejo sedanje in prejšnje farane sv. Vida, ker se vsak počuti, kakor bi prišel domov v svoj kraj.

Za vse, kar se vrtili in suče, bo poskrbel in postavil "Sebring Amusements", da bo dovolj srečnega veselja za otroke in tudi odrasli si včasih radi privoščijo vožnje gor in dol in napokrog. Pri stojnicah se bodo preiskovali v spornostih in sreči za lepe nagrade in tudi mnogo vrst raznih okrepčil bo na razpolago.

Vsi in vsak je torej dobrodošel, da pride te dni k Sv. Vidu na našo veliko ljudsko zabavo. Na razpolago so še listki za izredno lepe dobitke, ki jih lahko dobite v župnijski pisarni ali pa na prostorišču karnevala.

Na svidenje torej na velikem žegnanju fare sv. Vida.

J. M.

Slovenski dan - dan naše skupnosti

CLEVELAND, O. — Zgodovina, krajevne in časovne razmere so nas Slovence razdelile na različne skupine. V Ameriki se še danes pozna ta razlika. Čeprav smo obdani z množico nam tujih običajev, narodov in ras, vendar nas ta tako močni zunanji vplivi še ni združil. Vtopili v njega se pa tudi nismo. Narodno smo se ohranili, združili v močno celoto pa ne. A vendar se že tudi na tem polju kaže napredek.

Mogočna parada slovenstva po St. Clairju je nam kot tujcem dokazala lepoto in moč združenega naroda. Od tu naprej moramo kovati, dokler je čustvo še toplo. 23. junija se pripravljamo Slovenski dan. Še ena možnost za dokaz naše skupnosti! Na Slovenski pristavi bodo združeni nastopajoči iz vseh plašt slovenstva. Od naših najmlajših, otrok slovenskih šol, pa tja do staroste in našega slovenskega vzora: Franka Laušeta.

Vsak Slovenec in vsak naš znanec je dobrodošel! V skupnosti je naš bodoči narodni smisel! Ideja slovenstva sama je toliko močna in tako vabljiva, da lahko odvržemo vse stare dvome in nezaupanja. Če pomislimo na uspehe, potem so nam te žrtve malenkostne. Potreba in prilika sta nam dane. Naši predniki v Ameriki jo niso zamudili. Njim kot tudi našim bodočim

Zavod sv. Družine v Gorici

CLEVELAND, O. — Liga Kattoliških Slovenskih Amerikanecov, 6116 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio 44103, objavlja 16. nabirko za Zavod sv. Družine (Sirotišče) v Gorici. Darovali so:

Režika Klemen, Clev.	\$10
Stefan Marolt, Clev.	5
Korporacija "Naš Dom", Clev.	100
Mary Strancar, Clev.	10
Angela Vlček, Clev.	5
Jernej Slak, Clev.	10
Mr. & Mrs. E. Zupan, Clev.	3
Josip Perpar, Clev.	5
Mr. & Mrs. J. Tutin, Clev.	10
Neimenovani, New York	3
Neimenovani, New York	2
Skupaj	\$163

Vsem tu navedenim darovalcem se za njih dobroto in razumevanje najlepše zahvaljujemo.

Solske sestre, ki vodijo Zavod sv. Družine, se pripravljajo še za nadaljne darove. Povrnili bodo z molitvijo za blagoslov vsem, kateri jim v stiski pomagajo.

J. Zakelj

"Bolani sem bil..."

EUCLID, O. — Te besede so v Matejevem evangeliju, ko je govor o poslednji sodbi. O plačilu: "ki ste me obiskali", pa enako kazni: "bolani in v ječi sem bil in me niste obiskali". Predzadnjo soboto sem po zaslugi prijatelja skupaj z Antonom Adamičem obiskal znanega Ignacija Resnika, ki je imel svoj dom na 421 E. 160 St. V okolici fare Marije Vnebovzete je po svoji delavnosti dobro poznan kot priden, marljiv človek. Vse svoje življenje je bil "ledik in frej". Usoda življenja ga je kovala na trdem nakovalu. Val razmer ga je po "osvojenju" ponel iz Slovenije, nakar se je naselil v ZDA.

Ze več let je upokojen. S svojo pridonostjo si je pridobil lep domek, ki ga je tako skrbno negoval, da bi marsikateri gospodinj bi vzor čistoče. Upal je, da bo v njem prebival do svojega konca. Na žalost človek obraca, Bog pa obrne. Kmalu po Veliki noči letos ga je zadelo možganska kap, ki mu je omrtvila desno stran telesa. Prepeljali so ga najprej v Woman's Hospital, ker je bilo njegovo stanje zelo težko, saj ni bilo več znakov zavesti. Zgubil je tudi govor. Stanje se mu je izboljšalo in sedaj se mu je vrnila zavest, da obiskovalca pozna. Prepeljali so ga v Highland View Hospital.

Tam smo ga omenjeni trije obiskali. Ze ob prihodu v bolnišnico smo se srečali z vso revščino človeških nadlog. Na invazivnih vozikih smo videli tri take siromake, ki imajo amputirane noge... Dobili smo sobo št. 321, kjer leži naš znanec Ignacij. Štiri postelje so tam, na katerih so trije bolniki črnici. Zdi se mi, da je med vsemi najbolj osamljen.

Ko nas je zagledal, se mu je zaiskrilo oko, skušal je besedo izreči, pa mu je glas izostal. Solze so mu oči napolnile, le z roko nam je dal znamenje, da je hvaležen za obisk. Prijatelj ga je ostrigel in obril. Vse je razumel, kar smo mu govorili in na vprašanje dal z vidnimi znaki odgovor.

Tesnoba me je stisnila pri srcu, ko sem v njem videl, kakšna reva je človek, ki je odvisen od drugih in se sam niti premakniti ne more, ne povedati kaj hoče. Nedvomno slednji, ki ga vprašam "Kako ti gre?", ve povedati o svojih problemih, ki nihče brez njih ni, da ni zadovoljen s takšnim položajem, ki ga živi. Navsezadnje nihče ni srečen v tem, kar ima...

Toda v primeri s tem, kar sem doživel ob obisku Ignacija Resnika, kako srečni, bogati napram njemu in enakim trpinom se moramo čutiti vsi, ki lahko svobodno hodimo in govorimo. Se dvakrat težje je za človeka, ki je kot naš Ignacij, brez ožjih sorodnikov. Bo zanj še to, kar je poet Simon Gregorčič izrazil: "Gorje mu, kdor v nesreči biva sam..." Le on in Bog ve — kaj in kakšno zapuščenost preživlja v samotnih urah, ko ga nihče ne obišče. Uverjen sem, da bi mu bilo v veliko olajšavo, če bi ga kdo prišel obiskat. Vabim vse romarje v Lemo, ki je bil vsako leto (v juliju) z nami, da se ga spomnijo! Upati je, da se mu bo sčasoma stanje zboljšalo, kar mu vsi, ki ga poznamo, iz srca želimo.

M. T.

Mali živinorejci

Okoli 85% vseh živinorejcev v ZDA ima 200 glav živine ali manj, med tem ko je nekaj res velikih s tisoči glav goveda.

Vabilo na važno sejo

CLEVELAND, O. — Članstvo že sedaj opozarjam, da bo naša prihodnja mesečna seja v sredo, 19. junija, ob 7.30 zvečer in sicer tokrat na vzhodni strani. Seja bo v prednji dvorani Baragovega doma, 6304 St. Clair.

Ta seja je zelo važna, ker je to zadnja seja, na kateri se moramo pogovoriti o predlogih, ki jih naj društvo predlaga na glavni konvenciji K.S.K.J. 19. avgusta v Pittsburghu. Delegati društva morejo bolj učinkovito nastopiti na konvenciji, če imajo od članstva odobrene sklepe.

Pri društvenem poslovanju je tudi mnogo zadev, o katerih je prav, da je članstvo pravilno poučeno. Mesečni sestanki so tudi sklicani zato, da vsak član more vprašati za pojasnilo, če mu kaj ni jasno. Za to seja smo upoštevali, da je večina članstva našega društva iz vzhodne strani mesta in da težko prihajajo na mesečne sestanke na zapadno stran mesta, zato se bo ta seja vršila na vzhodni strani in sicer v Baragovem domu. Če se bo članstvo zanimalo in bo udeležba na seji dobra, bo v bodoče večkrat tako urejeno.

Članstvo zato še sedaj prosim, da se tudi sami pripravite na seja in že sedaj razmišljate, kaj naj društveni delegati predlagajo na konvenciji in kaj bi še moglo koristnega storiti pri društvenem delovanju.

Torej se vidimo na seji 19. junija ob 7.30 zvečer v Baragovem domu!

Ludmila Glavan, tajnica
tajnica

S poti po Evropi

XXII.

MILWAUKEE, Wis. — V petek točno ob sedmih zjutraj kot smo se domenili po telefonu, sta prišla v hotel na zajtrk nečakinja Breda in njen mož Lojze. Takoj po črni kavi smo sedli v avtomobil in šofer Lojze je zavil proti Tržaški cesti skozi Vrhniko, Logatec, kjer smo pri vasi Kalce krenili na lepo cesto med gozdovi proti svetovno znanemu mestecu Idrija, znanem po rudniku živega srebra in slovitih "žlikofih". Nadaljna pot nas je pripeljala v lepo naselje Most na Soči ter malo naprej v Tolmin, kjer smo v bližnjih planinskih predelih videli stare in noko nam je dal znamenje, da je hvaležen za obisk. Prijatelj ga je ostrigel in obril. Vse je razumel, kar smo mu govorili in na vprašanje dal z vidnimi znaki odgovor.

Tesnoba me je stisnila pri srcu, ko sem v njem videl, kakšna reva je človek, ki je odvisen od drugih in se sam niti premakniti ne more, ne povedati kaj hoče. Nedvomno slednji, ki ga vprašam "Kako ti gre?", ve povedati o svojih problemih, ki nihče brez njih ni, da ni zadovoljen s takšnim položajem, ki ga živi. Navsezadnje nihče ni srečen v tem, kar ima...

Toda v primeri s tem, kar sem doživel ob obisku Ignacija Resnika, kako srečni, bogati napram njemu in enakim trpinom se moramo čutiti vsi, ki lahko svobodno hodimo in govorimo. Se dvakrat težje je za človeka, ki je kot naš Ignacij, brez ožjih sorodnikov. Bo zanj še to, kar je poet Simon Gregorčič izrazil: "Gorje mu, kdor v nesreči biva sam..." Le on in Bog ve — kaj in kakšno zapuščenost preživlja v samotnih urah, ko ga nihče ne obišče. Uverjen sem, da bi mu bilo v veliko olajšavo, če bi ga kdo prišel obiskat. Vabim vse romarje v Lemo, ki je bil vsako leto (v juliju) z nami, da se ga spomnijo! Upati je, da se mu bo sčasoma stanje zboljšalo, kar mu vsi, ki ga poznamo, iz srca želimo.

M. T.

Mali živinorejci

Okoli 85% vseh živinorejcev v ZDA ima 200 glav živine ali manj, med tem ko je nekaj res velikih s tisoči glav goveda.

barida zavil na stranski kolovoz, ki pelje navkreber proti Vranu. Že v prvih vasicah Ladra, Smast in Libušinje smo zavonjali po hlevih, konjskih figah in kravjekih. Iz vasi Smast pelje pot na grič, kjer stoji cerkev sv. Lovrenca in malo vaško pokopališče, na katerem leži v večnem spanju pesnik, Gorški slavček Simon Gregorčič. Ko smo stopili iz avtomobila v vasi Vrsno, smo si ogledali pesnikovo rojstno hišo — danes muzej. Vse to od kroga vlada velika revščina, mladi rod je zaposlen v bližnjih tovarnah, starejši pa čakajo na poslednji spanec.

Ko smo stopili na bližnji hriček, se nam je odprl krasen pogled na vso srednjo Soško dolino, med Tolminom in Kobaridom. Ko smo zopet privozili v Kobarid, smo zavili ob Soči proti Bovu in v dolino Trente, ki je najlepša dolina v Julijskih Alpah.

V tej visoki planinski dolini izvira Soča, čista kot ribje oko. Malo naprej ob prvem ovinku vršiške-česte stoji lep spomenik dr. Juliju Kugyju. Planinska zveza Slovenije mu je postavila ta spomenik v zahvalo za njegovo pesniško odkrivanje lepote Julijskih vrhov in dolin. Od tu do prelaza Vrščič je 50 dolgih in ostrih cestnih ovinkov, katere je izvršno obvladal naš voznik Lojze. Na prelazu Vrščič smo parkirali avto in v nedeljskih oblekah stopicali po ostrem skalovju v planinski Tičarjev dom, visoko 1611 m, kjer je krasen pogled na Jalovec in druge vrhove.

V domu smo se vpisali v planinsko knjigo in srknili "stamperle" domače slivovke, sedli k mizi in naročili mal prizgrizek. K mizi je prisedel tudi neki ljubljanski planinec v težko okovanih čevljih, irhastih hlačah in s planinskim klobukom, na katerem so bile pripete spominske značke raznih planinskih koč. Ko je zvedel, da sva midva prišla iz Amerike, ni mogel prehvaliti ženo Frances, da kot Amerikanka govori tako lepo slovenski jezik. Tudi meni ni mogel verjeti, da po 33 letih od doma govorim še tako "perfektno ljubljansčino". Ko sva mu povedala, da živiva v Milwaukeeju, je vzradoščen vprašal, če pozna njegovo sorodnico Marico Staut? Ko sva prikimala in s tem dala vedeti, da je dobro pozna, je naju naprosil, da ji izročiva najlepše pozdrave z Vrščiča, in naj ji poveva, da njegova hčerka študira v Ljubljani arhitekturo in da bo v prihodnosti odličan arhitekt.

Ker je bilo že sredi popoldneva, smo se prijateljsko poslovili od prijaznih planincev in se odpeljali navzdol po strmih ovinkih vse do Kranjske gore. Domenili smo se, ko pridemo v Mojstrano, da si ogledamo tudi lepo dolino Vrata. Toda na žalost je bila že pozna ura, zato smo nadaljevali pot. V mladih letih sem v družbi prehodil to dolino, mimo Perčnika vse do doma v Vratih več kot petnajstkrat. Včasih smo hodili preko Praga, drugi po Tominski poti, do Kredarice, Triglav in prespali v taktatnem Aleksandrovem domu. Parkrat smo vzeli krajšo pot, čez Velo polje v Bohinj, večkrat pa daljšo pot mimo Sedmerih jezer, Komarče v Bohinj. Ko sem tako premišljeval lepe gorske trenutke, smo prešli Jesenice, kjer je Sava zelo umazana. Naš šofer Lojze je s sigurno roko vozil avtomobil tudi skozi Kranj in končno srečno pristal v deževni Ljubljani pred hotelom Union.

Jutri si bomo ogledali Plečnikove Zale in pokopališče Sv. Križ.

(Dalje sledi)

L. G.

Velik izbor drevja

V Great Smokey gorah raste okoli 150 vrst drevja, kar je sorazmerno veliko napram Evropi, kjer poznajo le okoli 85 vrst drevja.

(Dalje sledi)

L. G.

KOLEDAR društvenih prireditev

Lojzka Verbič:

V spomin nečakoma

JOLIET, Ill. — Letos 25. januarja je umrl moj dobri nečak Pavel Verbič in 28. okt. 1937 je umrl Franci, zdravnik na kirurškem oddelku v Celju v Sloveniji. Tisti dan sem zapisala v svoj notes: Danes je umrl Franci, naše veselje. Sestra usmiljenka, ki je bila pri njegovi smrti v bolnici v Ljubljani, je rekla: "Ob smrti je izgledal kot mlad fant in prav gotovo ga je Bog vzel k Sebi!"

Rada bi napisala nekaj spominkov o teh mojih fantih. Ko je ležala njuna mama na mrtvaškem odru v Ljubljani 22. avgusta 1922, je rekel Pavel, ki je stal ob mrtvaškem odru in gledal mrtvo mamo: "Nihče me ne bo imel zdaj tako rad, kot me je imela mama."

Moja mama so ga objeli in rekli: "Saj sva z Lojzko in atom tu, ki bomo imeli vaju radi in vse naredili za vaju!" Moj brat Francelj je ležal že zelo bolan v drugi sobi in rekel fantoma in meni: "Naša Lina je angelček. Teden dni pred smrtjo je njuna mama poklicala mene in prosila, da smo jo prenesli na verando v Metelkovi ulici ter ji pomagali na ležalni stol. Začela je: "Prejšnji teden si pripeljala fanta iz Logatca. Zelo sem bila vesela, saj sem jih videla zadnjikrat. Prinesla sta mi velike šopke ciklam, a smo jih dali v sprejemnem, ker ne prenesem duha teh lepih cvetic."

Začela je: "Danes bi rada govorila s Teboj samo. Ti veš, kako sem bolna in da ne bom več dolgo. Tudi Francelj (moj brat) ne bo več dolgo. Dobil je jetiko od nje in umrl čez tri mesece po njeni smrti. "Rada bi naš izročila oba fanta, ker vem, kako

rada jih imaš in kako sta navezana nate. Obljubila sem ji, naj mi zaupa, da bomo doma naredili vse, kar bomo zmogli. Med tem časom sem na njeno željo veliko hodila s fantoma na izlete. Šli smo v Pekel pri Borovnici, v Cerknico ter k jezeru, v Rovte, k Sv. Trem kraljem, na Unec, Rakek, v Planino.

Dne 22. avg. 1922 pa je naša dobra Lina umrla. Bila sem pri njej v Ljubljani in skoraj vsak dan njene boleznij ji je prinesel jezuit č. g. Ramšak sv. obhajilo. Smrtno novico pa je šla povedat staršem in fantoma moja dobra prijateljica, učiteljica Ivanka Strašek, ki je bila na počitnicah pri nas doma. Skupaj sva študirali, učila je na Sladki gori na Štajerskem. Pripeljala je Franceta in Pavleta v Ljubljano, mama je ležala na mrtvaškem odru. Moj brat je bil že zelo bolan. Rekel jima je: "Mama je že angelček v nebesih."

Gospa, ki so jo imele zelo rade — so tolažile fanta — mama Remčeva je prišla, Štrancarjeva gospa, gospa Helena Remčeva je že prej prinesla od Polakovih lepo posteljo za Pavleta, ki je še imel otroško posteljo. Gospa Pogačnikova, žena dr. Pogačnika, je prinesla sadja iz domačega vrta. Pri bratu pa so se vrstili njegovi prijatelji: dr. Jože Debevec, ravnatelj Remec, katehet Zaplotnik, prof. Vadnjal, p. dr. Ramšak in še drugi. Gospodje pri Srcu Jezusovemu so rekli: "Pri naši cerkvi bomo zvonili." In tako so storili tudi pri bratovi smrti. G. superior je rekel: "To so naši dobri sosede. Kakšne bolečine so bile to za pokojnega brata in tudi za naš vse."

Franci in Pavel sta šla s starši v Logatec, mene pa je poprosil brat, naj bi šla k Srcu Jezusovemu. Tam je dr. Gnidovec in naj bi ga prosila, da bi poslal eno sestro iz Marijinega doma, da bi stregla bolnemu bratu. G. dr. Gnidovec mi je takoj obljubil, da bo še tisti dan poslal s. Marijo Zakelj k bratu. Ona je skrbno stregla bolnemu bratu, vsako nedeljo pa je povabila oba fanta, ki sta stanovala v Marijanišči, h kosilu in tudi mene, da moj brat ni bil sam. Zvečer pa sta šla fanta domov v zavod, še prej pa sta pri bratu molila večerno molitev, ki jo je rajni brat vsak večer molil s fantoma. Spominjam se rajnega Pavleta, ki je v Argentini učil svoje fante verouk in prosim Boga, da bi tudi Pavletovi otroci učili svoje otroke verouk.

Takrat sem učila na Homecu pri Kamniku. Tam je bila gospodinja gđ. Angela Gostič, sestrična Gostičeve Angele, njen stric je stanoval v društvenem domu. Pred vsakimi počitnicami je poslal g. škof dr. Rožman fanta na Homec, kjer sta telovadila in čakala mene, da smo šli skupaj v Logatec. Seveda sta pogrešala dobre starše in otroke, s katerimi mi sta se prejšnja leta igrala. Spominjam se Remčevega Mileta, ki je hodil v ljudsko šolo na Vadnici.

Nekega dne mi je rekel, ko sem šla k drugemu izpitu na učiteljske: "Gospodična, pojdete z menoj, pokazal vam bom, kje sem jaz (razred)." Bil je zelo ljubezniv otrok. Nikdar ga potem nisem več videla. O počitnicah je vzel g. škof Franceta na planine, nekoč pa na Jadran. Spominjam se, da se je zelo rad gledal v zrcalo in nekoč mi je rekel doma: "Veš, kako mi je rekel neki brat frančiškan: "Ti si pa cel fič-firič, ker se rad gledaš v ogledalo."

Čez nekaj let pa je šel Pavli z mamo v Aleksandrovo, da bi se nekoliko okrepil. Spominjam se, da je hodil spat na otok Košljan, kjer so tisto leto bili Natlačeno- vi: Vsak večer so pripeljali Pavleta v Aleksandrovo, po poti smo prepevali.

Franci je hodil na 1. drž. gimnazijo, posebne ure pa je imel v francoščini in učil se je tudi igranja na goslih. In ko je prišel domov v Logatec, je rad igral na gosli. Včasih je odprl okna njune sobe in igral ter rekel: "Le poglej, kako dekleta zunaj poslušajo!" S Pavletom sem se o počitnicah učila slovnice (analize), sr. Terezija pa je naročila, naj se z njim učim lepopisja. Imela ga je zelo rada in ko je šel v gimnazijo v Skofjiske zavode v St. Vid, je rekla: "Kako bo pa zdaj Pavli brez svoje mame?" — "Saj je nima več," sem rekla.

"O, pač, zdaj sem jaz njegova mama." O počitnicah pa je pri nas in vsi smo z njima dobri, smo kar ena družina." Pavli je rekel staremu atu: "Zdaj pa ne bo treba več vam hoditi v trgo-

vino. Vse bom prinesel jaz." In trgovca Poljanšek ga je imel zelo rad.

Med počitnicami pa je prišel g. dr. Rožman v Logatec, da je videl, kje sta, spoznal stare starše in šel z nami pogledat, kje se kopata v počitnicah. Nista imela dosti prijateljev; najboljši je bil Drago Tišar, ki se je učil pri starem atu krojaštva in imata z ženo Mileno več otrok ter si še radi dopisujemo. Drago uči esperanto — o počitnicah imata mnogo tujcev, vsakdo jih ima rad. Ob Pavletovi smrti mi je pisal lepo pismo in bil tudi pri maši za pokojnega Pavleta z mojo najboljšo prijateljico Fanci Urbasovo — upok. učiteljico. Kako je bil Pavle dober za Franceta, ko je ta obolel za tifusom. S Francetovo zaročenko sta oba molila po več rožnih vencev na dan. Ko mu je g. pater prinesel zadnjo popotnico, je bil Francet čisto pripravljen na smrt. Prepeljali so ga iz Leonišča v bolnico, ker je zelo krvavel. Ko mu je prinesel bolniški duhovnik sv. poslednje olje, je rekel: "Kdo bo pa molil očitno spoved?" Pa je rekel France: "Jaz bom molil." In kmalu nato proti jutru je klical g. dr. Jagodic Pavleta, naj gre v bolnico, ker je Franci umrl.

Upravitelj Doljak mi je prišel povedat v razred o Francetovi smrti in rekel: "Bil je izvrsten fant, dober zdravnik." Njegov prijatelj je bil dr. Oblak. Pavli je izgubil dobrega brata, starši in jaz s sorodniki najboljšega sina, saj smo jih smatrali vsi za čisto naša. Ko mu je nekoč g. škof Rožman rekel: "Franci, veš, pa teta L. včasih pravi, da ne ubogaš vselej!" — "Veste, ko smo pa skupaj razli!" Res mi nista fanta nikdar drugače rekla kot Lojzka.

O, kako jih pogrešam, zlasti zdej Pavleta. Kako verna sta bila. G. p. Kospunin v Celju mi je rekel, ko me je obiskal po operaciji: "Ce ima Franci ob sobotah nočno službo, nikdar ne zamudi v nedeljo zgodaj zjutraj sv. maše in primarij mi je rekel: "To je moj najboljši zdravnik. Ima "Hausverstand". Kaj je to? sem ga vprašala.

"Ce grem iz bolnice zvečer domov, navadno naročam dežurnemu zdravniku, kaj naj stori potem in Franci mi pravi: "Te ga X bolnika sem že pregledal in dal sestram navodila itd." Franci je šel iz celjske bolnice z menoj domov po operaciji noče — pa že bolan, a nismo vedeli. Pa je še naročil Evici in Pavletu: "Ko bom umrl, vidva glejta, da bo dr. Debevec dobro preiskal teta, ker so v Zagrebu pri preiskavi fibronca ugotovili TB." Pa dobri dr. Debevec je potolažil Pavleta: "Nič ne skrbi, ni nobene tuberkuloze."

Kako smo žalovali po France-tu in zdaj je moja žalost še večja, ko ni več Pavleta. Ko se je poročil, mu je rekel prof. dr. Ehrlich: "Zdaj mi pa pokažite Vašo pravo teta in Franci me je predstavil ter rekel: "To je pa Lojzka!" Ne morem popisati, kako lepa so bila njegova pisma iz Argentine. Kako je on naročal, naj veliko molim za njegovo družino, za slovenski narod, za domovino, za Argentino in tudi za Ameriko. Se v zadnjem pismu mi je naročal to. Njegov dober prijatelj je bil g. p. dr. Kalist, ki je večkrat prišel v Starostni dom in ko je moj dobri Pavli umrl, ga je nadomestil z obiski, ko so me vzele dobre sestre iz Lemonta (starostnega doma) na počitnice ter me tolažile. Nikdar ne bom pozabila sestre provincialke, matere Roze, sester administratoric s. Rafaele, s. Cecilije in njene sestre, ki jima je pretekli teden umrla dobra mama, s. Siene in Avite ter njune dobre mame. V njihovi družbi sem prebila mnogo lepih dni.

Pozabiti ne smem svojih dobrih prijateljev v Jolietu, Wilmingtonu, Coal Cityju — iskreno se vsem zahvalim za vse do-

brote in nazadnje še dobremu g. p. dr. Kalistu. Sam Bog ve, kako so mi njegovi obiski v tolažbo. Lepa hvala za lepe besede p. Pelagiju in p. Jožefu, ki sta dobro poznala Pavleta. Bog povrni tu vsem sestram, strežnicam in predvsem obema dobrima duhovnikoma ter moji dobri Kati.

Bog plačaj vsemu Lemontu in g. župniku Kuzmi, ge. Pavli in gospodom v Jolietu ter vsem prijaznim družinam. Bog povrni za vse, kar so storili Pavletovi prijatelji za njega v Argentini in nazadnje za vse, kar je storila zanj v Logatcu naša Rozi, ki ima v Argentini že dve hčerki zdravnici.

Moji ljubi Štefki, Pavletovi vdovi pa želim največ tolažbe in sreče pri njenih otrocih.

Lojzka Verbič

MALI OGLASI

EUCLID - ZIDAN
\$35,900, deset let star bungalow, dve spalnici na prvem nadstropju, prostor za razširjanje za dve sobi zgoraj, polna klet, dvojna garaža.

EUCLID — ZIDANA HISA
za dve družini, kvalitetno delan, po dve spalnici v vsakem stanovanju, jedilna soba, ognjišče, rekreacijska soba, dvojna garaža, se nahaja blizu trgovin in transportacije.

GROVEWOOD OKOLICA
z dvema ali tremi spalnicami bungalow, klet in ena garaža, \$15,900.

BEVERLY HILLS
v Euclid, na pol ranč hiša z štirimi spalnicami, jedilna soba, velika kuhinja in ena in pol kopalnica, rekreacijska soba. Dvojna priključena garaža.

PRI RT. 91
Eastlake—Gradimo nove domove, ranches, splits, colonials. Kličite za informacije.

UPSOP REALTY
499 E. 260 St. 731-1070
odprto od 9. do 9. ure.
(102)

Barvanje in papiranje
Zunaj in znotraj
po zmerni ceni
Kličite 361-7946
(102)

V najem
Oddamo opremljeno sobe in kuhinjo fantu ali pečlarju na E. 167 pri Grovewood.
Kličite 481-8607
(99)

Barvam zunaj in znotraj
po zmerni ceni
Kličite 481-2134
(101)

OPREMLJENE SOBE
se oddajo; eno stanovanje ima štiri sobe, drugo stanovanje tri sobe, Na E. 53 St.
Kličite 481-4649
(102)

Help Wanted — Female
CLEANING WOMAN
Slovenian, 2 days a week. Nice home. Mayfield Noble area.
Call 382-4320
(100)

Male Help Wanted
JANITOR WANTED
Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available.
(x)

MAINTENANCE
Small manufacturing company needs maintenance man. Experience necessary. Inquire in person at

AMERICAN INDUSTRIAL SAFETY EQUIPMENT
3500 Lakeside Ave. or call
Andy Russo 696-2220
(101)

LABORERS
Light assembly work and light machine work. Hours 12 midnight to 7 AM—35 hours. Call Andy Russo 696-2220.

AMERICAN INDUSTRIAL SAFETY EQUIPMENT
3500 Lakeside Ave.
(101)

JUNIJ
13., 14., 15. in 16. — Farni karneval pri Sv. Vidu.

16. — SKD Triglav priredi piknik v Triglavskem parku pri Milwaukeeju.

16. — Štajerski klub priredi svoj piknik na Slovenski pristavi.

23. — Slovenski dan na Slovenski pristavi.

23. — Društvo Kras št. 8 ADZ priredi piknik na Izletniškem središču ADZ v Leroyju.

26. — Klub slovenskih upokojenec Waterloo okrožje priredi "Golaževo kosilo ob 12. uri in piknik na SNPJ farmi. Igral bo Strumbly orkester.

30. — Piknik Slovenske šole pri Sv. Vidu na Slovenski pristavi.

JULIJ
4. — Piknik Slovenske pristave.

4. — Mladinski dan v Triglav parku pri Milwaukeeju.

7. — Piknik društva "Tabor" na Slovenski pristavi.

10. — Piknik kluba euclidskih slovenskih upokojenec na SNPJ farmi.

14. — Piknik Misijonske znamsarske akcija (MZA) na Slovenski pristavi.

20. — Orkester "Veseli Slovenci" priredi "Domačo veselico" na Slovenski pristavi v Genevi.

21. — Misijonski piknik v Triglavskem parku pri Milwaukeeju.

28. — Piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti na Slovenski pristavi.

AVGUSTA
4. — Ohijska feredacija KSKJ društev priredi vsakoletni Ohio KSKJ dan v Parku sv. Jožefa na White Road.

7. — Federacija klubov slov. upokojenec priredi piknik na farmi SNPJ na Heath Rd.

11. — Plavalne tekme na Slovenski pristavi.

18. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zegnanjski festival v šolski dvorani.

18. — Belokranjski klub priredi piknik na Slovenski pristavi.

18. — Športni dan SKD Triglav v Triglavskem parku pri Milwaukeeju. Ob 11. dopoldne sv. maša pred kapelo, nato kosilo, tekme in piknik.

31. — Pevski zbor Gallus iz Celovca poda zvečer ob 7.30 koncert v SND na St. Clair Avenue.

SEPTEMBER
8. — "Koroški piknik" na Slovenski pristavi.

15. — Vinska trgatav na Slovenski pristavi.

22. — Oltarno društvo fare sv. Vida pripravi kosilo v šolskem avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek serviranja ob 11.30.

28. — Plesna skupina Kres priredi spored narodnih in umetnih plesov. Za zabavo igrajo Veseli Slovenci.

29. — Društvo S.P.B. Cleveland ima vsakoletno romanje v Frank, Ohio.

OKTOBER
6. — SKD Triglav priredi VINSKO TRGATEV v Triglavskem parku pri Milwaukeeju.

19. — DSPB TABOR priredi jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Večerja in ples. Igrajo Veseli Slovenci. Začetek ob 7.30.

19. — Klub neburških slovenskih upokojenec priredi večerjo in ples v SND na E. 80 St.

20. — Občni zbor Slovenske pristave.

20. — Klub Ljubljana priredi večerjo s plesom v SDD na Recher Avenue.

20. — Jesenski koncert Glasbene Matice v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.

27. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete pripravi kosilo.

29. — Podružnica št. 14 SZZ priredi ob 7. zvečer "card party" v Euclid Club House na Lake Shore Blvd.

NOVEMBER
2. — Štajerski klub priredi svoje martinovanje v farni dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 7. zvečer.

9. — Belokranjski klub priredi MARTINOVANJE v SND na St. Clair Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

17. — Pevski zbor Jadran priredi Jesenski koncert s plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Igral bo Ed Rodnick orkester.

24. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival v šolski dvorani.

24. — Dawn Choral Group poda svoj letni koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue v Euclidu. Začetek ob 4. popoldne.

DECEMBER
15. — Društvo sv. Južefa št. 169 KSKJ ima popoldne ob 3. božičnice v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

Prijatelj's Pharmacy
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4217

RABIMO
delavce za barvanje hiš.
Kličite 692-1069
(100)

HOW'S YOUR Agri-Culture?

CORN IS A NATIVE AMERICAN CROP

IT FIRST GREW IN SOUTH AMERICA'S ANDES MOUNTAINS & THEN MIGRATED TO NORTH AMERICA...

COLONISTS FROM EUROPE FOUND INDIANS GROWING CORN FROM THE EASTERN SEABOARD TO THE FOOT OF THE ROCKIES... WITH SOME PLANTINGS COVERING HUNDREDS OF ACRES!

IF INDIANS HADN'T TAUGHT COLONISTS HOW TO PLANT AND CULTIVATE CORN, AMERICA MIGHT NOT HAVE SURVIVED!!!

RAČUNSTVO BREZ TEŽAV — Kitajski otroci se v otroškem zavetišču, kjer so čez dan, ko njihovi starši delajo, uče računstva po starem načinu z računalom. Seštevanje in odštevanje je enostavno!

SPANJE MED DELOM — Južna Vietnamka v okolici Plei-leuja na Osrednjem višavju okopava polje, ko ji otrok mirno spi na hrbtu. V tem delu Južnega Vietnama se vrše medvladnimi silami in med rdečimi stalno huđi boji.

Janko Kersnik:

KMETSKA SMRT

(Slika)

Stari Planjavec je bil še trden mož, dasi je gospodaril že nad trideset let na svojem lepem, obširnem posestvu. Življenje njegovo je teklo, kakor teče pač veliki večini, da ne vsakemu kmetškemu gospodarju: v prvi mladosti "pol joka, pol smeha", potem v mladeniških letih doma dela toliko, kolikor je ravno treba; ob žeganju in ob semanjih dneh malo več vina v glavo, ponoči pa malo vasovanja in malo tepeža; nato pride ženitev in svoje gospodarstvo in z njo in z njim vred — skrbi pa dela vedno več in več; kako nedeljo ali praznik zvečer romata še polna steklenica in prazen kozarec iz roke v roko, pa čez noč je vse prespano, vse veselje, vse hripavo petje, vse zabavanje in delo je zopet tu in skrb za pridelek in irnetek. Tako pride starost in z njo želja po počitku. Sin je dorasel; suče se že v drugem oddelku onega kolobarja, kate-rega završe vsi gospodarji na Planjavi od rojstva do groba; sedaj ob žeganju že pleše in daje za vino in tepel se je tudi že nekolikokrat. Temu sinu torej se izbere žena, stari pa leže k počitku; najprej v kot za široko vedno toplo peč, a potem kmalu, kmalu venkaj v hladni vrtič poleg bližnje cerkvice svetega Marka.

Dejali smo, da je bil stari Planjavec še trden mož; zato mu ni hodilo na misel, prepustiti posestva enemu izmed treh sinov ali pa, kakor se je bilo na Planjavi že zgodilo, vzeti zeta v hišo; saj je imel tudi hčer, ki je bila že za možitev. Stari je hotel še sam delati in skrbeti, dokler je bilo kaj moči. Le nekaj ga je storilo časih čemer-nega in zamišljenega; od mla-

dosti že je imel bolezen, samo ob sebi ne nevarno, ki se tudi pogostoma pojavljala, a gotov ni bil nikoli, ne doma ne v cerkvi ne ako je nakladal voz sena, vrhu njega stoječ, ne ako je šel po ozki brvi, držeči čez bližnji potok. Metalo ga je božje čeprav ne pogostokrat, ali kakor smo rekli, gotov ni bil nikdar.

"Ubil se bom ali pa bom utonil!" je dejal časih, toda navzlic temu je vendar mirno in ravnodušno hodil čez brv ali pa lezel na streho, kadar je bilo treba popravila. "Kakor mi je namenjeno!" se je tolažil potem z onim fatalizmom (fatalizem je

vera v usodo) ki ga je toliko med kmetjskim ljudstvom.

Bilo je jeseni, ko je stari Planjavec znova — menda tretjič v dveh letih — ogledoval gola rebra na slamnati strehi svoje hiše.

"Prekriti, zakrpati se mora", je dejal, vzel s police pri oknu zakriviljen nož, velel sinu Antonu, naj pripravi nekoliko škopnikov ržene slame, sam pa je šel gori v breg do meje, ki je obkrožala njivo in kjer je raslo med robidovjem dokaj mladih belokožnih brez. Pod grmovjem prav na rumenem laporju je slonelo mnogo suhe praproti. Te je stari nabral, jo malo zmel in jo del v nizko kotlino kraj njive, nanjo pa vrigel nekoliko suhe jelkovic in smrečja, nalomljenega višje gori v meji, ter praprotino vžgal. Kmalu je plapolal ogenj iz kupa, na kate-rega je Planjavec še venomer nalagal goriva, in gost, bel dim se je iz pokajočega smrečja valil v dolino. Zdaj je stari vzel nož ter rezal brezovino, trebil posa-

mič šibe in jih metal na kup kraj ognja. Ko je uvidel, da jih bode dovolj, je jemal zopet vsako posebej s kupa, jo držal nad plamenom in vil v trto; saj je bil sam vse za svoj dom: oratar, tesar, kolar in krovec. Nocoj je hotel prekriti luknje v strehi in za to je potreboval brezovih trt, da priveže slamo ob preklje.

Bil je že skoraj gotov s trtami; ozrl se je doli proti domačiji, ali je Anton pripravil slamo; nagnil se je preko plamena in zavil z desnico trdo brezovo šibo okoli roke.

Kar mu je zašumelo v glavi. "A-a-a-ah!" je zajecal in se purojenem nagonu porinil stran od ognja; a stal je v gorenjem bregu in opotekel se je zopet nazaj. Vrglo ga je božje. Pal je z obrazom naprej, telo malo v stran na desno držec, roke pa pomolvši pred se. Obe roki sta prišli v plamen v žerjavico, a on ničesar ni čutil in tudi če bi bil čutil, ni imel več moči, jih potegniti nazaj. Krč je bil pre-

hud in izgubil je zavest.

V tem se je sin Anton, ki je bil ravno privlekel slamo pod kap, ozrl gori proti meji in videl očeta padec. Glasno kričeč je tekal gori, za njim še sestra in dekla in potegnili so očeta iz ognja. Tudi hlapec je priteknel, drugih sinov ni bilo doma, in prinesli so starca v hišo na posteljo. Mati Planjavka je hotela pomagati, ali prišlo ji je slabo. Sedaj je svetloval eden to, drugi to, toda roki sta bili tako opečeni, da si jih nihče ni upal prijeti.

"Kislega zelja in ajdove moke dajte okoli", je svetloval hlapec. V sili je vsak svet dober. Storili so tako, močili starcu glavo in kmalu se je zopet zavedal. A sedaj je tulil od groznih bolečin.

Poslali so po duhovnika in po ranocelnika. Prvi je prišel prej, drugi potem. Starec ni mogel več vpiti: bolj in bolj je bil brezčuten. Spovedal se je in potem ko ga je ranocelnik za silo obvezal, kakor je pač znal, se mu

je izvil hripav: "Uh-uh-uh" prav iz prs.

(Dalje prihodnjič)

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znance, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovejših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

ZAVRAČA KRIVDO — Pod-guvernir Kalifornije Edward Reinecke je bil nedavno obtožen v zvezi s preiskavo IT & T, pa je odločno zanikal vsako krivdo.

NAROCITE SVOJIM DOBRIM OCEM

AMERIŠKO DOMOVINO

KOT DARILO ZA

Očetovski dan

dne 16. junija 1974

Narocite telefonično: 431-9628

Narocite pismeno:

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje darilo za Očetovski dan na sledeči naslov:

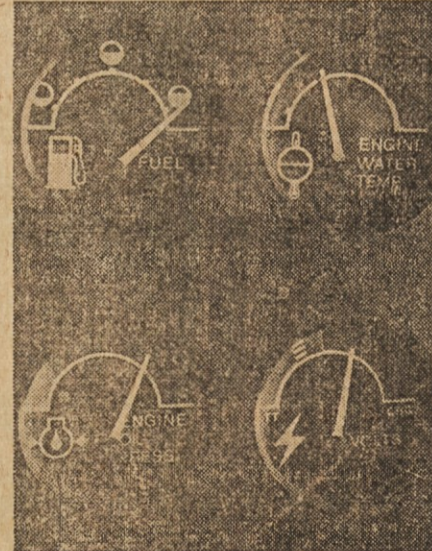
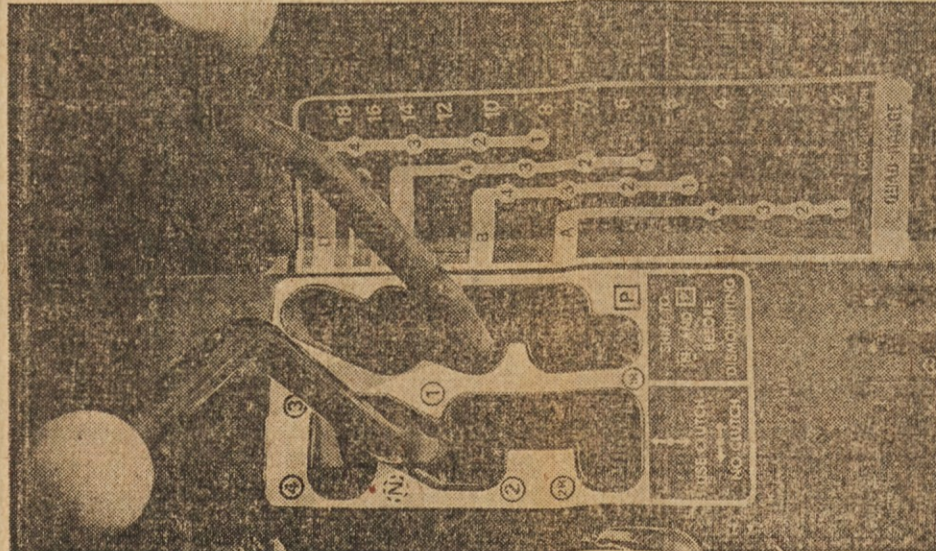
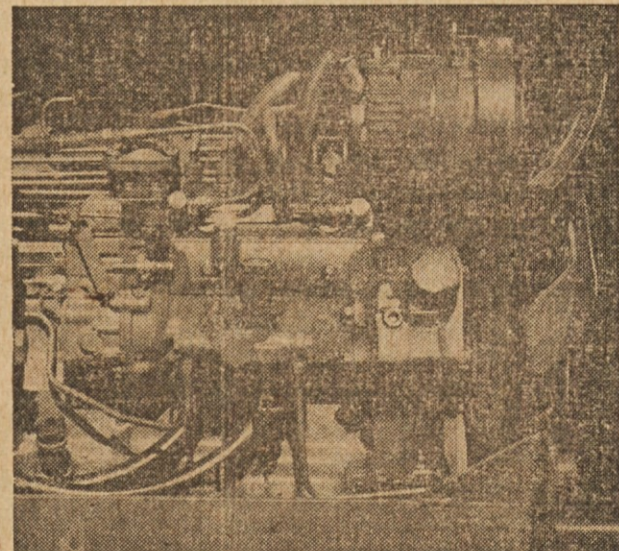
Za to darilo pošiljam znesek \$ .....

Moje ime in naslov: .....

PREDSEDNIK PREDSTAVNIŠKEGA DOMA Carl Albert, demokrat iz Oklahome, je zadnjič prijel predsestnika ZDA Nixonona zaradi njegove gospodarske politike, ki jo je označil za hudo "polomijo".

Power Today, Farm Production Tomorrow

It takes land, labor and a lot of sweat to put food on our tables and clothes on our backs. It also takes six tractors, three trucks, two combines, a self-propelled cotton picker, scores of motors, gears and gauges, and two hired hands.

It does, anyway, on John Rudisill's 900-acre farm in Richland County, S.C. And it takes a lot of energy to make the whole thing work.

To raise the cotton, soybeans, corn and wheat that are his livelihood—and someone's food and fiber—Rudisill must burn 4 to 5,000 gallons of gasoline a year and another 4 or 5,000 gallons of diesel fuel. Plus LP gas to dry his grain. Plus electricity to keep his machinery humming.

"It would take 500 gallons of fuel just to fill up all the tanks in my engines once," says Rudisill. His heavy diesel tractor burns up to 80 gallons on a long, hard day. The cotton picker uses 70 gallons on a short one. During peak seasons, Rudisill relies on bulk deliveries several times a week to keep the farm going.

The Department of Agriculture forecasts enough fuel for farmers to meet their needs, and even to increase output for many crops. But the Department's Energy Office admits there will likely be spot shortages of gasoline for farm uses in some parts of the country. The Agricultural Stabilization and Conservation Service is helping to spot local shortages and to

speed shipments of fuel to areas in need. At the same time, farmers are being urged to push energy conservation programs even harder than usual to counter the mounting costs of fuel and of petroleum-based inputs and to make every drop of their fuel allocation count for production.

Rudisill, who holds two degrees in engineering, knows well the cost—and the benefits—of energy on the modern farm. To produce food today requires more than a gallon of fuel for each hour of labor. But output from that hour of labor is nearly three times greater than it was two decades ago. It would have been impossible for him to run a 900-acre farm with only two hired

hands in 1950—and still get better than a bale of cotton or 35 bushels of soybeans to the acre, as he does now.

So far John Rudisill has got all the fuel he needs, even though he's paying ten cents a gallon more for it than last year. But his peak spring season is fast approaching. "When that time comes," he says, "we won't ask the price—just can we get it?"

And he knows, at the prices he will be paying, and with the delivery delays he may be facing, he's going to have to make good use of every drop that falls from the nozzle on his fuel tank. USDA Photos by David F. Warren